

Styrelsen för Göteborgs Dövas Förening.

DT besöker Göteborgs Dövas Förening

Artikelserien Landet runt rullar vidare. Den här gången stannar tåget i den västsvenska huvudstaden – DT kliver av för att ta reda på hur det går för Göteborgs Dövas Förening och dess omtyckta fritidsanläggning, Solhem.

Lokalen ligger vid Järntorget.

Västsvriges största dövförening kan inte ha ett bättre läge, Järntorget i centrala Göteborg. De huserar där sedan 1994 och har utsikt mot den livligt trafikerade knutpunkten där de klassiska blåvita spårvagnarna stannar. En lokal som styrelsen med stolthet värnar om.

Medan staden har fortsatt att växa och omdanas, både sett till antalet invånare och ombyggnationer, är utvecklingen inte lika munter för Göteborgs Dövas Förening (GDF). 2018 var de landets tredje största dövförening med 400 medlemmar. 2021 sjönk antalet till 278 medlemmar. De var inte längre trea utan var nu fyra, omsprungna av Malmö Dövas Förening.

Vad berodde raset på? Styrelsen för GDF pekar på flera möjliga orsaker. Den ena är omorganisationen 2017/18 som den gamla styrelsen genomförde. Hela kanslipersonalen sades upp av ekonomiska skäl.

– Det skapade oro och röra, berättar ordförande Mikael Gravander och vill samtidigt vara försiktig med att recensera den gamla styrelsens beslut.

Vad styrelsen kan konstatera är att det inte fungerar att hålla liv i den stora dövföreningen utan personal. Det administrativa arbetet var tungt. Därför beslöt de att återanställa Herbert Månsson som administratör.

– Herbert är en uppskattad medarbetare och ett välkänt ansikte hos oss. Han känner till dövföreningens innersta. Många medlemmar är glada över att ha honom tillbaka, säger vice ordförande Sara Frid.

Hon hoppas liksom övriga i styrelsen att GDF i framtiden kan anställa en verksamhetsledare om ekonomin tillåter det, något som är avgörande för att göra föreningen mer attraktiv. En sådan person kan ha nära kontakt med olika målgrupper och anordna diverse aktiviteter.

Den andra orsaken till medlemstappet är pandemin, något som i likhet med många dövföreningar drabbat GDF. Den tredje är att ett antal medlemmar har gått bort. Och den fjärde är SDR:s övergång till nytt medlemssystem, som lett till medlemstapp för dövföreningen i Göteborg.

Solhem på Björkö.

Solhems arbetsgrupp.

Ledamot Gabriella Bal uppger också att yngre medlemmar är svåra att nå. En förklaring kan enligt henne vara att sociala medier bidragit till att föreningen som mötesplats inte är

densamma som tidigare. En annan grupp som inte kommit tillbaka i samma omfattning är barnfamiljer.

Styrelsen ser dock ljus på framtiden då de kan se att föreningen har blivit mer stabil efter en rörig period. Mikael Gravander betonar att vägen framåt är öppenhet, lyhörddhet för medlemmarnas åsikter och önskemål, och att ha mer information på svenskt teckenspråk på Facebook med mera. Dialogen med kommunen Göteborgs stad har också blivit bättre, föreningen har nu fått mer bidrag.

Kassör Kjell Jalkelid tillägger att ett av GDF:s starkaste kort är dess omtyckta fritidsanläggning, Solhem på Björkö, som medlemmarna har förtur till. Föreningen köpte tomten 1932. Första huset stod färdigt 1934, byggt av döva själva.

”Gull-Britts själ finns kvar på Solhem”

DT träffar under besöket också arbetsgruppen för Solhem. Bland det första de med glädje berättar är att familjehuset, som består av sex lägenheter, äntligen ska renoveras i år. Byggnaden har inte fått något ansiktslyft på åtskilliga år. En rejäl uppdatering är att huset ska ljud- och värmeisolerats bättre så det kan användas året runt.

En annan förändring, som mestadels varit positiv, men också inneburit utmaningar, är anslutningen till populära booking.com. Nu är Solhem även öppet för bokningar av icke-teckenspråkiga gäster, något som genererat intäkter. Samtidigt har ett litet problem dykt upp. Antalet hörande gäster har under pandemin varit något större än döva i perioder. Arbetsgruppen säger att samtidigt som det har fungerat över förväntan och att omdömena från gäster är mycket positiva (just nu 8,2 av 10 i betyg hos booking.com), är de måna om att Solhem i första hand ska vara till för döva och teckenspråkiga. Därför får den huvudsakliga målgruppen förtur till Solhem under bogningsperioden januari-april. Sedan släpps platserna till alla. Man kan välja att övernatta i huvudbyggnaden, familjehuset eller i sin husvagn/tält på den stora grasmattan.

Arbetsgruppen består av Kjell Jalkelid, Maria Hjellström Jalkelid, Pia Anlow och Anne-Marie Ternstedt som fördelar olika arbetsuppgifter mellan sig. DT frågar hur det går för Solhem utan Gull-Britt Engdahl, som hastigt gick bort 2020. Hon var i egenskap av föreståndare starkt förknippad med Solhem och kallad ”solstråle”.

Hon har lämnat ett stort tomrum efter sig. Arbetsgruppen säger att de driver Solhem vidare i hennes anda.

– Gull-Britts själ finns kvar i huset, säger Pia Anlow.

Kjell Jalkelid har varit backup till Gull-Britt i flera år, något som inneburit trygghet. De andra i arbetsgruppen är väl förtrogna med Solhem, antingen sedan barnsben eller efter ett otal vistelser. Så Solhem är i goda händer.

Vad är det som lockar med Solhem?

– Dess fina läge vid havet, säger Maria Hjellström Jalkelid.

Inte bara det, Björkö bjuder också på sol, badplatser, fina promenadstråk, pinfärsk fisk och skaldjur... bara en halv timme bort med bil från Göteborg via färja, säger arbetsgruppen. Ett orosmoln är om det ska byggas en bro mellan Björkö, Öckerö och fastlandet. Farhågorna är om det ska bli alltför mycket trafik, ha en negativ miljöpåverkan och att känslan av att vara på en ö går förlorad. Något beslut har inte fattats än. Ett antal Öckeröbor har tidigare protesterat mot det, frågan är inte ny.

Tillbaka till Göteborgs Dövas Förening, som grundades den 27 maj 1912 och firar 110-årsjubileum i år.

Hur ska ni fira?

– Vi planerar att ha ett program med middag och underhållning i slutet av maj, säger Mikael Gravander.

En jubileumsbok ska också utges längre fram.

TEXT & FOTO: NICLAS MARTINSSON/GDF

Läs andra delar i serien Landet runt på [dovastidning.se](https://www.dovastidning.se)

Missa inte vår verksamhet under 2022!

Se till att du har betalat din medlemsavgift.

Frågor eller hjälp? Kontakta vår medlemservice på e-post medlem@sdr.org eller bildtelefon [sdr@ectalk.se](tel:0800123456)

